

Obsah čísla:

Kýchnutí.....	1
Výťah z jednání staršovstva 10. 9. 2026.....	2
Ještě k symbolu bible a kalicha.....	3
Bůh je má písnička.....	4
Náš sbor v jednom obraze.....	7
Kalendář na říjen 2026.....	8

Kýchnutí

V říjnu se obvykle definitivně loučíme s létem, i tím Babím, a postupně přidáváme další a další vrstvy oděvů. Přesto se leckomu na podzim nevyhne nachlazení, rýma, chřipka či jiná viróza. S těmito onemocněními mám spojené ne právě příjemné pocity, proto mě zaujalo jedno přirovnání, které jsem před několika málo dny četla v knize Rowana Williamse *Žít jako křesťan*: „...modlitba je spíš něco jako kýchnutí...”

Cože?

Williams toto přirovnání používá v souvislosti s tím, že od určité chvíle se člověk modlitbě zkrátka *neubrání*. V jeho pojetí se křesťané modlí proto, že se v nich dere na povrch Duch a oni *nemohou jinak*. Zdůrazňuje však, že právě proto není a nebude modlitba pokaždé jasná ani radostná a nemusí ji pokaždé provázet pocit, že bude vyslyšena. Modlitba může být leckdy neuspokojivá, hluboce znepokojivá, ale člověk si zkrátka nemůže pomoci...

Rozhodla jsem se, že zkusím pozorovat svoje modlitby: které přicházejí skoro automaticky díky budovanému návyku? Ke kterým přistupuji z vědomého rozhodnutí, byť momentálního? A které jsou jako kýchnutí, způsobené Někým, koho neovládám svou vůlí?

Přiznávám, že tento pohled na modlitbu je pro mě dost nový, ale těším se na to, co z pozorování vzejde. A možná mi také nebude tolik vadit případné podzimní kýchání či pokašlávání, když mi budou připomínat nezvyklý obraz pro modlitbu.

Nové impulsy pro duchovní praxi a pevné zdraví vám přeju, milé čtenářstvo. Nejen v říjnu...

Saša Jacobea

Výtah z jednání staršovstva 10. 9. 2026

- Staršovstvo se setkalo s žadatelkou o členství ve sboru Kristýnou Vachudovou a s radostí souhlasilo s jejím přijetím do sboru. Pověřilo farářku přípravou jejího představení sboru při bohoslužbách.
- Staršovstvo se zabývalo podnětem učitelů nedělní školy o potřebnosti oslovení dalších dobrovolníků, kteří se budou dětem o nedělích věnovat.
- Staršovstvo schválilo konání svatebního obřadu vedeného Magdalénou Trgalovou 13. 9. 2026, snoubenci Natálie Merkbauerová a Ivan Merta.
- Staršovstvo navrhovalo kandidáty pro volby nového seniorátního výboru sloučených seniorátů: M. Opočenský, A. Pokorná, M. Zikmund, J. Hudec, L. Ridzoňová – faráři, P. Štulc, dále všichni stávající členové včetně náhradníků.
- Staršovstvo zvolilo poslance sboru pro seniorátní shromáždění Jeronýmovy jednoty sloučeného seniorátu Pavla Geiera a jeho náhradníka Jana Holuba.
- Staršovstvo schválilo návrh K. Řežábka vyvěsit na nástěnkou fotky členů staršovstva a náhradníků.
- Staršovstvo schválilo návrh S. Jacobea obnovit sborovou fotografii se jmény a stanovilo termín jejího pořízení na 29. 11. 2026
- Staršovstvo schválilo návrh E. Javornické uspořádat swap oblečení.
- Staršovstvo pověřilo Jana Holuba organizací výjezdního zasedání o víkendu 6. - 8. 11. 2026
- Staršovstvo se zabývalo přípravami akce Zažít město jinak.
- Staršovstvo vyslechlo zprávu o revizi sborové knihovny a schválilo nabídnutí duplicitních výtisků členům sboru.
- Staršovstvo diskutovalo o návrhu H. Härtela umístit v adventu na nároží domu Ochranovskou hvězdu a pověřilo Pavla Geiera dalším jednáním.
- Staršovstvo schválilo cenovou nabídku na označení vstupu do sborových prostor ve výši 34 000,- Kč.
- Staršovstvo vyslechlo zprávu Petra Knappa k investici u EMUN.

- Staršovstvo souhlasilo s proplacením nákladů na nákup potravin pro pobyt dětí a mládeže v Luhu u Čími ve výši 4 261,- Kč.
- Staršovstvo schválilo konání dvou koncertů T. Najbrta ve sborových prostorách o nedělích 22. a 29. 11. 2026

Příští řádná porada staršovstva: **1. 10. 2026 v 19:00**, své případné podněty adresujte, prosím, Saše Jacobea či Petru Hejlovi (ideálně e-mailem).

Ještě k symbolu bible a kalicha

V letošním roce uplyne 245 let od vydání tolerančního patentu. Je to jen půlkulaté výročí, ale za pět let to už bude čtvrt tisíciletí! Uvědomil jsem si to při přebírání knih, které ve sboru máme - jsou mezi nimi jsou i výtisky skvělé práce sestry Evy Melmukové-Šašecí „Evangelíci v rané toleranční době v Čechách a na Moravě“. Zkusme si tedy připomenout něco ze vzdálené historie naší církve.

Již před lety jsem psal do Souterrainu (XII/2013) a potom i do Českého bratra o původu našeho církevního symbolu, knihy a kalicha. Jeho autorem byl první libišský pastor Jan Végh. Jeho barevné vyobrazení je na titulním listu pamětní knihy libišského sboru a rovněž je zobrazen na čelní stěně libišské kazatelny. Obraz kalicha stojícího na zavřené biblí je doplněn trním, které knihu obklopuje, a zářícím sluncem. Oboje připomíná Ježíšovu trnovou korunu a Boží milost a oporu. Tato „pečeť“ libišského sboru pochází z roku 1783.

Symboliku knihy a kalicha vzápětí převzal pro své pečetidlo i sousední sbor v Mělnickém Vtelně. Na něm je kalich nad rozevřenou biblí. Pokud mi je známo, jedná se o jedny z prvních sborů, které si opatřily vlastní pečeť. Bylo to vynuceno tím, že oba sbory měly problém s příslušnými vrchnostmi, libišští s obřístevským hrabětem Věžníkem, vtelenští s mělnickým knížetem Lobkowiczem. Sbory se bránily a vedly rozsáhlou korespondenci s krajskými úřady a guberniem. Spor byl ukončen až po společné audienci zástupců obou sborů u císaře Josefa II, který potvrdil právo evangelíků založit sbory v Libiši a ve Vtelně. Blízkost obou sborů nebyla dána jen sousedstvím a podobným osudem, ale i osobním

přátelstvím obou pastorů, Végha a vtelenského Samuele Orose, snad ještě z doby jejich působení v Uhrách. Když byl Oros vykázan z mělnického panství, jeho útočištěm v prvních dnech se stal právě libišský sbor.

Dodatečně jsem si ověřil, že reformovaná církev v Uhrách symboliku bible a kalicha nepoužívala. To znamená, že Végh svou „pečeť“ vytvořil na základě svého poznání a chápání evangelické tradice v Čechách. Možná se částečně inspiroval starou táboorskou pečetí, která zobrazovala kalich s hostií v trnové koruně.

Nedávno jsem objevil další pečeť tolerančního evangelického sboru. Šlo o sbor v Moravči, pečeť je z roku 1784. Zobrazuje srdce ve věnci z olivových ratolestí. Symbolizuje Boží lásku a pokoj. Pro mne to ilustruje, že počáteční snahy o sebeidentifikaci evangelických sborů prostřednictvím symboliky mohly být velmi různorodé a že Véghův návrh byl jedinečný. Postupně jej však přejímaly i další sbory, a nakonec jej za svůj přijala celá církev.

Jan Mašek

Bůh je má písnička

(Bývalý dejvický farář Miloš Rejchrt se dožívá osmdesáti let.)

Vím, že nevíme dne ani hodiny, proto jsem v předstihu nachystal svoje parte, na němž moji pozůstalí jen doplní datum. Jako motto jsem vybral verš “Věřím, že mi udělí ve dne Hospodin milosrdenství svého, a v noci písnička jeho se mnou” (Žalm 42, 9). Tedy věřím, že až půjdu údolím stínů smrti a nebude mi do zpěvu, on má pro mne písničku, ba podle Žalmu (118, 14) on sám je písnička.

Už od dětství byly životním prostředím mé zbožnosti, ba i víry, zpívání a muzika vůbec. Pubertácké rebelství se u mne projevilo tím, že jsem začal odmítat, někdy až karikovat písně provozované v mém církevně rodinném prostředí (otec byl kazatel Jednoty českobratrské). Zdály se mi příliš sentimentální a lásky k Spasiteli tam bylo tolik, že pro jinou lásku už tam nebylo místo. Nu a v tom období malin nezralých jsem díky salvátorskému mládežníkovi Jiřímu Tichotovi objevil písničky z nového světa, černošské spirituály. Tam bylo všechno, od vyzpívané bolesti k radosti ze spasení, od touhy po svobodě k jistotě života věčného – a hlavně, byl tam rytmus, šlapalo to! Také díky faráři Lubomíru Mířejovskému jsem se dostal k autentickým nahrávkám afroamerických bohoslužeb a zjistil jsem, že Hospodinova písnička ráda pulzuje v rytmu jižanského gospelu.

Netrvalo dlouho a sám jsem se pokusil na melodii černošského spirituálu „Bye and bye“, který proslavil Louis Armstrong, napsat zpívatelný text. To mi bylo zhruba 15 a já tehdy prožíval cosi jako druhé obrácení. Pod vlivem několika mladších kazatelů, zvláště Jana Čapka, jsem začal vnímat Ježíše méně jako osobního spasitele a více jako učitele a vůdce k životu, který má smysl. Evangelium je třeba interpretovat civilně, k tomu nabádala „Nová orientace“ uskupení mladších evangelických přemýšlivců, a mně se ten slogan zalíbil.

Zveršoval jsem několik hesel, čímž vznikla píseň „Tvoje, Pane Kriste, dobrota, dává nám všem smysl života“. Jsem rád, že se snad v žádném z dnešních zpěvníků neobjevuje. Byl to prostě výstřelek mládí, sám jsem se za ni záhy začal stydět, byla taková moc budovatelsky optimistická. Brzy na to jsem propadal už jakémusi postpubertálnímu splínu a jako protestsong proti německy radostně pochodové písni „Díky“, která se v překladu Mirka Heryána mezi evangelickou mládeží rychle ujala, jsem v roce 1963 napsal kajícnickou „Odpust“. Ta se zpívá dodnes, ba stala se i součástí oficiálního evangelického zpěvníku. Dnes už se s ní ztotožňuji jen částečně, přece jen bych sebe (natož ty druhé, kteří to rádi zpívají) tak paušálně neobviňoval, že zrazují Pána od rána do večera. Mám už zkušenost, že náš život se jen málokdy ocitá na křižovatce, kdy se rozhodujeme jít věrně dál cestou s Kristem či se pustíme cestou zrady,

většinou žijeme všední život bez velkých výzev a troskotání. Lásky dluh samozřejmě máme každodenně, ale my sami třeba o něm ani nemůžeme vědět. To jen Otec nebeský má přehled, co kde dlužíme, co jsme měli učinit a neučinili, on nám také dovoluje odpustit drobné dluhy druhých (v modlitbě Páně jsou těmi dlužníky míněni asi lidé tak či onak blízcí). Nicméně jsem to napsal, jsem to tehdy cítil a vyznávám, že jsem nikdy nepustil do oběhu písničku, který by nevyjadřovala, čemu jsem opravdu věřil a tak či onak věřím dodnes.

Hodně jsem prožíval dění v roce 1968 a následnou normalizaci. Tehdy vznikla písnička, která se málo zpívá, ale já ji mám rád, „Zjevení 21“. Prostě i když je hodně zle, lhářům a násilníkům budoucnost nepatří. Také „Proč jen mlčíš, Pane“ je meditací nad Božím mlčením k záchvatům lidské zloby, kde odpovědí na otázku „proč“ je sám Kristus na kříži.

Jsem rád, že se docela ujala píseň „Přiď, Duchu Stvořiteli“. Vznikla v České Lípě v roce 1972. U nás na faře jsme se sešli s našimi katolickými sestrami a bratry (ostatně mám dojem, že tehdy se ekuméně dařilo lépe než dnes) a před večerí jsem požádal katolického kněze Ladislava Kubíčka (o této výjimečné postavě, které by slušelo svatořečení, nechť si zájemci zjistí to důležité třeba na Wikipedii) o modlitbu. Začal ji oslovením „Duchu svatý“. To mne zaujalo, v naší tradici se obracíme na Otce či na Syna, na Ducha moc ne. Byla ta jeho modlitba procítěná, něco z ní jsem si zapamatoval, něco málo přidal a zřýmoval. Kdyby jako autoři textu byli uvedeni Kubíček a Rejchrt, bylo by to výstižné a byla by to pro mne čest. Ostatně u většiny svých písniček se necítím jako skladatel, ale poskladatel, který jen nějak poskládal, co vzal od jiných.

Píseň „Zůstaň s námi, Pane, když se stmívá“ opět jen poskládává evangelijní motivy, ale je hodně osobní. Vznikla v jednom dni, 13. 12. 1981. Tehdy vyhlásili v Polsku stanné právo a všechno nasvědčovalo tomu, že soudruzi u nás se zařídí podobně a nás chartisty pochytají a pozavírají. Moje úzkost tehdy byla veliká, a i když se mé obavy nenaplnily a soudruzi nás víceméně nechali na pokoji, tak docela zbytečná nebyla, bez ní by píseň v Evangelickém zpěvníku číslo 667 nevznikla.

Nikdy jsem si nepředstavoval, že se jednou moje písničky budou zpívat v kostele za doprovodu varhan, byly zamýšleny ke zpívání s kytarou při všelijakých poloilegálních srazech mládeže. Některé jsem psal přímo pro folkovou skupinu Berani, která pod vedením beransky vytrvalého Fandy Šilara přes všelijaká nepovolení pronikla až na festival Porta a v pražské Lucerně sklidila obrovský aplaus. Moc si cením důvtipu a pracovitosti těch, kdo tehdy mezi mládeží zpívané písničky nechali ručně přepsat, konspirativně zařídili přepravu do Holandska a zpět, brožovaný tištěný zpěvník s titulem Nová píseň pak v roce 1984 distribuovali neoficiálními cestami po církvi. Mým písničkám, vzniklým většinou v kotelně, tato zpěvníková úprava se spoustou anonymní ruční práce sluší nejvíc.

Že bych ještě někdy nějakou písničku napsal, to úplně nevylučuji, ale pravděpodobné to není. Zpětně zjišťuji, že k napsání dobré písně nestačí objednávka, asi musí být nějaký tlak, nějaká nouze. Takovou nouzi prožíval např. Dietrich Bonhoeffer ve vězení, kde ze sebe vydal báseň „Moc předivná“. V sedmnácti letech mne napadlo si k ní u kytary vymyslet akordy a melodii, což jde zřejmě i bez tlaku a nouze, a předivná moc se postarala, aby vznikla písnička vhodná pro den i noc.

Milý Miloši, přejeme ti všechno dobré od Pána Boha i od lidí a nechť je ti každý den do zpěvu!

(láh)

Náš sbor v jednom obraze

O první adventní neděli 29. listopadu bude během bohoslužeb pořízena společná fotografie našeho sboru, na níž budou jednotliví lidé následně označeni jménem. Hotový snímek si bude možné objednat. S jeho pomocí si v klidu domova budeme moci propojit tváře, které ve sboru potkáváme i se jmény - mnozí se vzájemně dobře známe, asi málokdo z nás by ale s jistotou oslovil správně všechny, s nimiž se v kostele můžeme potkat.

Proto prosíme, pokuste se zůstat zdraví a v neděli 29. listopadu určitě dorazte. Aby se dílo dobře podařilo, potřebujeme na fotografii co nejvíce lidí z našeho společenství, členů sboru i jeho přátel.

Jana Novotná

Kalendář na říjen 2026

Bohoslužby každou neděli v 9:30	4. 10. VP	Saša Jacobea, Díkčinění, bohoslužby s dětmi
	11. 10.	Saša Jacobea, hudební bohoslužby s Našimi pěvci
+ program pro děti	18. 10.	host
on-line na:	25. 10.	Saša Jacobea
<u>dejvice.evangelnet.cz/</u>	1. 11. VP	Saša Jacobea
<u>line-vysílání</u>		

Přímý odkaz na YouTube kanál ČCE Praha – Dejvice:
youtube.com/channel/UCw6RIL-UOfsQL2tH8Ik-_Fw

Mládež (13+)	čtvrtek v 18:30 – 20:00, 1. 10. Střešovice, zbytek měsíce Dejvice
Nejmenší děti + + rodiče	čtvrtek 15. 10. v 9:30 – 11:30
X-cátníci	úterý 13. 10. v 19:00, téma: „Setkání s Bohem“ (info: Martin Volný, MartinVolny@seznam.cz)
Naši pěvci	středa v 18:30 – 20:30
Zpívání Diakonie Stodůlky	pátek 23. 10. dopoledne
Obcování	pondělí 26. 10. v 19:00 (info: Andrea Bohatová, andrea@ablingua.cz)
Biblická hodina	úterý v 15:30 – 16:30
Klub poznávání	čtvrtek 8. 10. v 9:30 br. Mašek o Čechoameričanu Augustinu Heřmanovi čtvrtek 22. 10. v 9:30 posezení nad knížkami
Staršovstvo	čtvrtek 1. 10. v 19:00
Ostatní	2. 10. - 4. 10. Sjezd (nejen) evangelické mládeže, Třebíč 6. 10. v 16:30 Chlebový workshop (pro veřejnost) 9. 10 - 11. 10. Kappa weekend – akční víkendovka pro mladší mládež 17. 10. Celocírkevní konference o misii (Kobylysy)

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je v neděli 18. 10. 2026.
Číslo vyjde pravděpodobně 25. 10. 2026.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Až na výjimky vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce. Adresa redakce: Mgr. Eva Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 – Liboc, tel.: 730 196 658 (večer), henychova@atlas.cz
 Adresa sboru: Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6, tel.: 737 517 413 (Saša Jacobea), tel.: 739 246 347 (Markéta Nadrchlová, sborová sestra), <http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz

Bankovní spojení: č. ú. 2400319773/2010, var. symboly: salár=101, Jeronýmova jednota=102, personální fond=103